

Sarphati[®]

FINANCIËEL MANAGEMENT DEEL 2

voor junior manager groothandel en junior manager internationale handel.

deel 2 | profieldeel | leerwerkboek | vakkennis | 1e druk

ESS-examen: onderdeel van proeve van bekwaamheid P5 en P6, theorie-examen Financiering P5 en theorie-examen Calculaties P6.

SPL-examen: vaardigheidsexamens P5-VE10, P6-VE11.

COLOFON

Boom Beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteurs: Erik Lockefer, Angelique Schouten
Eindredactie: Leen Doorduyn
Hoofdredactie: Kees Benschop

Titel: Financieel management deel 2

ISBN: 978 90 372 6655 9

1e druk/1e oplage

© Boom Beroepsonderwijs 2024 | Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Auteursrecht ten aanzien van tekst- en datamining en machinelearning is nadrukkelijk voorbehouden.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom Beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl.

INHOUD

	Inleiding	5
	Kerntaken en werkprocessen	7
Hoofdstuk 1	Oprichting van een onderneming	9
1.1	Eenmanszaak	10
1.2	Vennootschap onder firma (vof)	13
1.3	Besloten vennootschap (bv)	17
1.4	Belastingen, vergunningen en verzekeringen	21
1.5	Administratie en bewaarplicht	26
1.6	Samenvatting	28
1.7	Begrippen	30
Hoofdstuk 2	Schatting omzet	33
2.1	Berekening potentiële omzet	34
2.2	Berekening uurtarief zzp'er	39
2.3	Samenvatting	47
2.4	Begrippen	49
Hoofdstuk 3	Investerings- en financieringsbegroting	51
3.1	Investeringsbegroting	52
3.2	Bancaire financiering	62
3.3	Alternatieve financiering	65
3.4	Off-balance financiering	72
3.5	Financieringsbegroting	75
3.6	Balans	79
3.7	Samenvatting	85
3.8	Begrippen	88
Hoofdstuk 4	Vermogensaspecten	91
4.1	Eigen vermogen eenmanszaak	92
4.2	Vermogen en winstverdeling van de vof	94
4.3	Eigen vermogen besloten vennootschap	102
4.4	Winstverdeling bv	110
4.5	Samenvatting	116
4.6	Begrippen	117

Hoofdstuk 5	Financiële administratie	119
5.1	Veranderingen in bezittingen en schulden	120
5.2	Grootboek	125
5.3	Hulprekeningen van het eigen vermogen	135
5.4	Kolommenbalans	143
5.5	Het decimale rekeningstelsel	150
5.6	Subadministraties	151
5.7	Dagboeken	155
5.8	Samenvatting	164
5.9	Begrippen	167
Hoofdstuk 6	Van begin- tot eindbalans	169
6.1	Stap voor stap van beginbalans naar eindbalans	170
6.2	Samenvatting	192
6.3	Begrippen	197
Hoofdstuk 7	Importkostprijs	199
7.1	Internationale leveringsvoorwaarden	200
7.2	Kostprijsberekening bij import	203
7.3	Invoerrechten	208
7.4	Samenvatting	212
7.5	Begrippen	214
Hoofdstuk 8	Exportverkoopprijs	215
8.1	Factoren die de exportkostprijs bepalen	216
8.2	Incoterms® en exportverkoopprijs	218
8.3	Wisselkoersrisico's	223
8.4	Samenvatting	236
8.5	Begrippen	237
	Beeldverantwoording	239
	Index	240

INLEIDING

Digitale leeromgeving

Soms wordt verwezen naar bijvoorbeeld filmpjes, formulieren of een website. Deze staan allemaal in de digitale leeromgeving. Je herkent de verwijzing aan het icoontje in de vorm van een wereldbol. In de digitale leeromgeving vind je ook beroepstaken van Opdrachtgestuurd Onderwijs (OgO). Daarmee kun je je optimaal voorbereiden op de beroepspraktijk. Alles is te vinden via digitaal.boomonderwijs.nl/beroepsonderwijs.

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken, moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

Daarna kun je aan de slag!

Bij de start van een onderneming kies je daarvoor een juridische vorm. Die keuze heeft onder andere gevolgen voor de aansprakelijkheid en belastingverplichtingen. Tegen verschillende risico's kun je je verzekeren. Ook ben je als ondernemer verplicht om een goede administratie op te zetten en bij te houden. Hoe dit allemaal in zijn werk gaat leer je in hoofdstuk 1.

Omzetberekeningen gebruik je bij de keuze van je vestigingsplaats. Maar ook als je al ergens gevestigd bent, kun je je eigen omzetgegevens met de potentiële omzetgegevens van het verzorgingsgebied vergelijken. Zo kun je bepalen of het starten van een vestiging een haalbare kaart is of dat er nog groeimogelijkheden zijn bij de overname van andere bedrijven. Daarnaast leer je in hoofdstuk 2 het uurtarief voor een zzp'er te berekenen.

Als je een bedrijf wilt starten of uitbreiden, heb je bedrijfsmiddelen nodig. Heb je daar goed zicht op, dan stel je een investeringsbegroting op. Die laat zien hoeveel geld je nodig hebt om de bedrijfsmiddelen aan te schaffen. Als je zelf te weinig vermogen hebt voor de financiering van de bedrijfsmiddelen, onderzoek je hoe je je investeringen kunt financieren. In hoofdstuk 3 leer je hoe je een investeringsbegroting en een financieringsbegroting opstelt.

De eigenaar van een eenmanszaak steekt eigen geld in de onderneming. De winst is voor de eigenaar. Er zijn ook ondernemingen die een vennootschap onder firma als rechtsvorm hebben. Het eigen vermogen is dan door twee of meer mensen bijeengebracht en de winst moeten ze dan ook met elkaar delen. Bij een besloten vennootschap (bv) wordt het eigen vermogen bijeengebracht door één of meer aandeelhouders. In ruil voor hun investering krijgen zij ieder een deel van de winst. Hoe de winstverdeling bij de verschillende ondernemingsvormen plaatsvindt leer je in hoofdstuk 4.

Een goede administratie is de basis voor je bedrijf. Je administratie laat de financiële toestand van je bedrijf zien. Uit je administratie haal je informatie om je bedrijf te kunnen sturen. Ook ben je wettelijk verplicht een bedrijfsadministratie bij te houden en te bewaren. Hoe je een financiële administratie opzet en bijwerkt leer je in hoofdstuk 5.

Als je een ondernemingsplan of een exportmarketingplan moet opstellen, maak je meestal ook de financiële planning. In hoofdstuk 6 leer je een compleet financieel plan op te stellen dat de onderdelen investeringsbegroting, financieringsbegroting, beginbalans, exploitatiebegroting, liquiditeitsbegroting, btw-budget en eindbalans bevat. Een zzp'er kan er nog een privébegroting aan toevoegen.

In hoofdstuk 7 leer je de importkostprijs te berekenen. Veel bedrijven kopen goederen in bij buitenlandse ondernemingen. Bij de inkoopprijs komen nog verschillende kosten, zoals vrachtkosten, kosten van verzekeringen, kosten van tussenpersonen en kosten van invoerrechten. Hoe deze kosten verdeeld worden geef je aan met de Incoterms®.

In hoofdstuk 8 bereken je de exportverkoopprijs. Aan de orde komen factoren die de exportverkoopprijs en de invloed van de Incoterms® op de exportverkoopprijs bepalen. Verder leer je in dit hoofdstuk welke wisselkoersrisico's er zijn en op welke manieren je deze risico's kunt afdekken.

KERTAKEN EN WERKPROCESSEN

In *Financieel management deel 2* komen de volgende kerntaken en werkprocessen aan bod:

Junior manager groothandel

- P5-K1 Geeft tactische input voor het vestigingsbeleid
 - W1 Vertaalt trends en ontwikkelingen naar groeimogelijkheden voor de vestiging
 - W2 Levert input voor een vestigingsplan
 - W3 Bewaakt een omzet- en kostenplan
- P5-K2 Coördineert operationele processen en werkzaamheden
 - W1 Draagt bij aan het evalueren van het uitgevoerde vestigingsbeleid
 - W2 Informeert collega 's over trends, bedrijfsvoering en visie
 - W3 Adviseert over de personeelsbehoefte
 - W4 Plant en verdeelt de werkzaamheden
 - W5 Coördineert de goederenstroom

Junior manager internationale handel

- P6-K1 Verzorgt en optimaliseert import- en/of exportprocessen
 - W1 Brengt import- en/of exportmarkten in kaart
 - W2 Maakt een import- en/of exportplan
 - W3 Ondersteunt import- en/of exportprocessen
- P6-K2 Beheert relaties en draagt bij aan het uitvoeren van accountplannen
 - W2 Voert accountanalyses uit
 - W3 Bewaakt de voortgang van een accountplan
 - W4 Doet verbetervoorstellen voor een accountplan

HOOFDSTUK 1

OPRICHTING VAN EEN ONDERNEMING

Bij de start van een eigen bedrijf komt nogal wat kijken. Zo moet je kiezen welke juridische vorm je voor je onderneming wilt. Die keuze heeft onder andere gevolgen voor de aansprakelijkheid en je belastingverplichtingen. Tegen verschillende risico's kun je je verzekeren. Ook ben je verplicht om een goede administratie op te zetten en bij te houden. Hoe dit allemaal in zijn werk gaat leer je in dit hoofdstuk.

Leerdoelen

Aan het einde van dit hoofdstuk:

- weet je het verschil tussen een rechtspersoon en een natuurlijk persoon.
- heb je inzicht in de juridische aspecten van een eenmanszaak, vennootschap onder firma en besloten vennootschap.
- heb je inzicht in de fiscale aspecten van een eenmanszaak, vennootschap onder firma en besloten vennootschap.
- heb je kennis van de wettelijke eisen en verzekeringen.
- heb je kennis van de administratieve plichten van een ondernemer.

Opdracht 1 Openingsopdracht bij dit hoofdstuk

Bekijk het filmpje en beantwoord de vragen.

- Wat zijn volgens jou voordelen van het zelfstandig ondernemerschap?
- Wat zijn volgens jou nadelen van het zelfstandig ondernemerschap?
- Noem drie eigenschappen die een ondernemer volgens jou moet hebben.
- Is het zelfstandig ondernemerschap iets voor jou? Motiveer je antwoord.

1.1 Eenmanszaak

Als je een eigen bedrijf wilt beginnen, moet je onder andere een ondernemingsvorm kiezen. De **ondernemingsvorm** is de rechtsvorm van een organisatie. De **rechtsvorm** is de juridische status van je organisatie en bepaalt de relaties tussen je organisatie en haar omgeving. De rechtsvorm van je onderneming heeft consequenties voor jouw aansprakelijkheid en belastingverplichtingen.

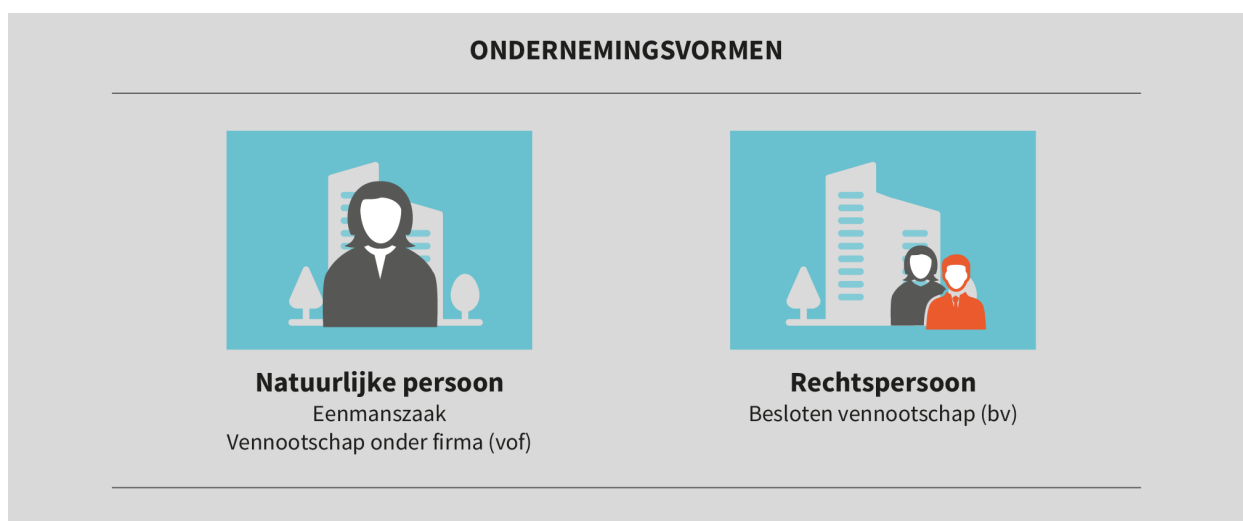
Natuurlijk persoon of rechtspersoon

Mensen hebben voor de wet een juridische status. Ieder mens van vlees en bloed is een **natuurlijk persoon** die zelf overeenkomsten kan sluiten en rechten en plichten heeft. Zo kun je bijvoorbeeld producten kopen en geld lenen bij de bank. Voor die daden ben je persoonlijk verantwoordelijk.

Voorbeeld

Je koopt bij Scooty een scooter voor € 2.500. Door het sluiten van de koopovereenkomst heb je de plicht om het bedrag van € 2.500 te betalen en heb je recht op levering van de scooter.

Voor je onderneming kun je ervoor kiezen een **rechtspersoon** op te richten. Een rechtspersoon is een organisatie die bevoegd is rechtshandelingen te verrichten. Daarmee heeft een rechtspersoon zelf rechten en plichten. Deze kan in zakelijk opzicht hetzelfde doen als een mens, zoals goederen kopen of een arbeidsovereenkomst aangaan.

Eenmanszaak

De rechtsvorm waar veel startende ondernemers voor kiezen is de **eenmanszaak**. Bij deze ondernemingsvorm is er één eigenaar die ook leidinggeeft aan het bedrijf. De eigenaar van een eenmanszaak kan wel personeel in dienst nemen.

Een eenmanszaak is geen rechtspersoon. Als eigenaar van een eenmanszaak ben je **persoonlijk aansprakelijk** voor alle schulden van het bedrijf. Dit betekent dat schuldeisers jou als eigenaar met je hele vermogen (dus ook je privévermogen) aansprakelijk kunnen stellen.

Er werken in ons land veel zzp'ers (zelfstandigen zonder personeel) of freelancers. Dit zijn geen ondernemingsvormen. De meeste zzp'ers hebben een eenmanszaak.

Eigendom, leiding en aansprakelijkheid

Als enige eigenaar van een eenmanszaak geef je ook leiding aan het bedrijf. Aan de ene kant is dat prettig, want je kunt helemaal naar eigen inzicht handelen en beslissen. Aan de andere kant zijn er ook nadelen. Bij ziekte en overlijden kan het voortbestaan van het bedrijf in gevaar komen. Daarom lopen geldverstrekkers bij leningen aan een eenmanszaak meer risico dan bij andere ondernemingsvormen. Hierdoor is het voor een eenmanszaak moeilijker om vreemd vermogen aan te trekken.

Als eigenaar van een eenmanszaak ben je persoonlijk aansprakelijk. Als het fout gaat met je bedrijf, kun je alles verliezen, ook je privébezittingen. Als je getrouwd bent, kan ook je huwelijkspartner dit risico lopen. Dit kun je voorkomen door te trouwen op huwelijkse voorwaarden. Dan spreek je af hoe jouw vermogen en het vermogen van je echtgenoot gescheiden blijven. Je partner is dan ook niet aansprakelijk voor schulden van jouw onderneming. Huwelijkse voorwaarden leg je vast bij een notaris. Dat kan ook nog nadat je al getrouwd bent.

Oprichting

De oprichting van een eenmanszaak is juridisch gezien vormvrij. Dit betekent dat je geen **notariële akte** hoeft te laten opmaken. Wel moet je het bedrijf inschrijven in het **Handelsregister**. Dit is een database die de Kamer van Koophandel bijhoudt en waarin de gegevens van ondernemingen met en zonder rechtspersoonlijkheid vermeld staan. Het is een openbaar register, dus iedereen mag erin kijken. In het Handelsregister staan de handelsnaam van je bedrijf, de rechtsvorm, de inschrijvingsdatum, de aard en het doel en de vestigingsplaats van het bedrijf en de persoonlijke gegevens van de eigenaar.

Belasting

De winst van een eenmanszaak is het inkomen van de eigenaar. Net als iedereen met een inkomen betaalt die hierover **inkomensheffing**. Dat is een voorheffing voor inkomstenbelasting en premies volksverzekeringen. Als ondernemer kijk je soms anders naar je bedrijfskosten dan de Belastingdienst (fiscus). Bepaalde kosten die jij wel meerekent in je exploitatierekening, worden door de Belastingdienst niet als kosten gezien. Dit zijn de **niet-fiscale kosten**. Voor de berekening van de inkomensheffing tel je die eerst op bij je bedrijfsresultaat.

In veel gevallen is de keuze voor een eenmanszaak fiscaal gunstig, zeker als je onderneming wat kleiner is. Voor de belasting heb je als ondernemer namelijk recht op verschillende aftrekposten die je op de winst in mindering mag brengen. Door deze zogenoemde ondernemersaftrek wordt de inkomensheffing over een lager bedrag berekend, waardoor je minder belasting betaalt.